

Towards A Better World

(ලොවැඩි සඟරාව)

‘Lo-wāda Sangarāva’

A Sinhalese poem of
the 15th century
by
Venerable Vīdāgama Maitreya Mahāthera

2000

**Translated by
Bhikkhu K. Nānananda**

Dedicated with gratitude

**to the Venerable Great Poet of
Vīdāgama**

and

to my departed parents

for the influence of this poem

on the formative years of my life

**‘Dhamma is priceless’
Strictly for free distribution
‘Sabbadānam dhammadānam jinati’
The Gift of Dhamma excels all other gifts’**

First Edition : 2000

Published by :

‘Dharma Grantha Mudrana Bhāraya’
(Dhamma Publications Trust)
The Department of Public Trustee
Sri Lanka

Strictly for free distribution

Copies of this book may be obtained from:

1. Pothgulgala Aranya
‘Pahan Kanuwa’
Kandegedara,
Devalegama.
2. Mr. G. T. Bandara
Royal Institute
191, Havelock Road,
Colombo 05.
3. Mr. D. T. Weragala
422, Welipara,
Thalawatugoda . (Tel. 01-867221)
4. ‘Piya-met-sil-sevana’
Vilekumbura,
Meetirigala.
5. The Department of Public Trustee
No. 02, Bullers Road
Colombo 07.

**‘Dhamma is priceless’
Strictly for free distribution
‘Sabbadanam dhammadanam jinati’
The Gift of Dhamma excels all other gifts’**

Copies of this book may be obtained from:

1. Pothgulgala Aranya
‘Pahan Kanuwa’
Kandededara,
Devalegama.
2. Mr. G. T. Bandara
Royal Institute
191, Havelock Road,
Colombo 05.
3. Mr. D. T. Weragala
422, Welipara,
Thalawatugoda . (Tel. 01-867221)
4. ‘Piya-met-sil-sevana’
Vilekumbura,
Meetirigala.
5. The Department of Public Trustee
No. 02, Bullers Road
Colombo 07.

INTRODUCTION

‘Towards a Better World’ is a translation of the famous Sinhala didactic poem “Lo-wāda Sangarāva” composed by the Venerable Vidāgama Maitreya Mahāthera (15th C. A. D.). This venerable poet flourished during the Kotte period of Sri Lankan history, which saw a revival of Sinhala literature. As the head of the Vidāgama Sri Ghanānanda monastery, a leading educational centre of the Kotte Era, the Venerable Mahāthera made a notable contribution to Sinhala literature and Buddhist culture with his rare poetic talent and eloquence in preaching. “Lo-wāda Sangarāva” is the best known among his literary works, both for its remarkable poetic excellence and the vast impact it has made on the lives of the Buddhists ever since it was composed.

Drawing his inspiration from the Canonical discourses which emphasized the value of birth as a human being in an extremely rare Buddha-age with its prospect of an exit from the samsaric cycle of births and deaths, the venerable poet sounds a clarion call to arouse a sense of urgency in making the best use of that rare opportunity. He makes no pretence in addressing the poem directly to the reader himself, awakening him gradually from common-sense to a deeper sense of values. The purpose of the poem is to instil and inspire, aiming at an inner transformation in the reader and the listener. The language and the idiom used are geared to the benevolent purpose of character- moulding.

Couched in the classical Sinhala metre abounding in alliteration, the poem is a perfect blend of sound and sense. Its powerful diction is marked by an effective employment of stirring metaphors and similes both Canonical and original. The imagery is often so picturesque that most of the verses could well be depicted pictorially. We have resisted the temptation to render the poem into English verse, in order to be more faithful to its contents. Any traces of poetic diction, however, that may have crept into the present translation, are probably due to the very inspiration coming from the original itself.

Lowāda Sangarāva has had an immense appeal to several generations of Buddhists over the past few centuries, mainly because of its lucid presentation of the salient teachings of the Buddha. Within the space of four lines full of rhyme - and - reason the poet would often drive - home a deep truth of Dhamma through homely similes

and metaphors. In just four lines he could make one vividly aware of the ironies of one’s present life situation so as to bring about a transformation in one’s total outlook on life. In this respect the poem has the flavour of the ‘come-and-see’ quality of the Dhamma (ehipassiko) as well as the quality of ‘leading-one-onwards’ (opaniyiko)

The poem vibrates through and through with a note of compassion for the morally degraded, lifting them up to an awareness of their potential for higher things. The hortative tone of the poem comes-it seems-not from an ‘ivory’-tower but from a heart that almost bleeds for those who have gone astray due to ignorance or ‘non-knowledge’. Clarification has to precede purification, at least initially. So the poet has modestly chosen the common medium of the natives, making a case for its effectiveness rather apologetically in preference to the more fashionable Pali of the elite. True to his promise, the poet has succeeded in portraying vividly the manifold dangers in samsāra (the cycle of recurrent births and deaths) with its relentless law of karma (the moral law of cause and effect), and in highlighting the ideal of the sublime peace of Nibbana as the ultimate goal in life.

At a juncture in which the West is looking up to the wisdom of the East to make its own concept of the millenium a reality, this time honoured didactic poem of the Venerable Vidāgama Maitreya Mahāthera is presented here in translation in the hope that it will contribute towards a better world. The a-moral and the immoral trends in modern society, wedded as it is to material progress as the hand-maid of prosperity, are leading towards moral anarchy with disastrous consequences. May this translation- ‘Towards a Better World’ -help bring about an inner transformation by an awakening to the true values of life !

Bhikkhu K. Nānananda

Pothgulgala Āranyaya
“Pahan Kanuwa”
Kandedgedara
Devalegama
Sri Lanka
June 2000 (B. E. 2544)

[**Note :** As the poem has come down with many variant readings, several editions had to be collated for the present text and translation.]

නමෝ බුද්ධාය
HOMAGE TO THE BUDDHA !

01. සෙත් සිරි දෙන මහ ගුණ මුහු දාණන්
 සත් හට වන බව දුකට ඔ දාණන්
 නිත් ගණදුරු දුරලන දිනි දාණන්
 සිත් සතොසින් නමදීම මුනි දාණන්

Glad at heart, I pay homage to the supreme sage-the giver of Blissful Peace, the Great Ocean of virtue, the physician for the samsāric ills of beings, the sun that dispels the pitchy darkness of false views.

02. ඇම පම ණින් පැවසූ මුනි දෙන නතු
 මෙම හැම දෙන බලවසි දැක්විය යුතු
 නම තම නැණ පමණින් දැනගත යුතු
 ම ම නම දීම සඳහම් පහදා සිතු

Pleased in mind, I pay homage to the true Dhamma proclaimed by the Buddha with discerning wisdom to suit the levels of understanding of all beings-the Dhamma which invites one to come-and-see and which is comprehensible by each according to his degree of intelligence.

03. සිරිමත් බම සිරසෙහි පා පිසිනා
 සැරියුත් මහමුගලන් පිලිවෙලිනා
 පිලිවෙන් සරු මහ සහගණ සොබනා
 මුදුනන් බැඳ නමදීම බැති පෙමිනා

With clasped hands on my forehead I bow down to the Great Sangha-the worthy order rich in virtue, coming down from the lineage of the venerables Sāriputta and Moggallāna for whom the heads of illustrious Brahmas served as a door-mat for rubbing their feet on.

04. ම න ර මි න ර ද මි සැරිදිම සහනට
 මෙලෙසින් බැතියෙන් ඇදින්න නමකොට
 වෙසෙසින් පෙළ ද මි නොමදන් දනහට
 ප ට ස මි ක ල ක මි පලදැන් හෙළ කොට

Having thus expressed my adoration with fervent devotion to the Incomparable Tamer of the tameable, to the Dhamma and to the Sangha I shall now go on to relate the results of Kamma in Sinhala, particularly for the benefit of those who do not know the teachings in the Pali Canon.

05. ද හ ම ට සරිකොට එළවෙන් පෙර කි
 ක වී ය ට සිත පහදා සිට නිසැකි
 සිහි කොට කඳ පිලිවෙළ දොස් නොයෙකි
 නි ට න ට සපැමිණි සහ සැට නමෙකි

On listening with rapt attention to a recitation of some Sinhala -verses composed in tune with the Dhamma, sixty monks attained Nibbāna in the past by reflecting on the manifold perils in the process of the (Five) Aggregates¹

06. එ බැවින් එළවෙන් කිවසි අනදර
 නොවමින් බැතියෙන් ඇදින්න නමකර
 සතොසින් ඇසුවොත් මෙදහම් මනහර
 සැබැවින් සිදුවෙයි සගමොක් සිරිසර

Therefore, without showing any disrespect simply because it is worded in Sinhala, if you listen to this marvellous Dhamma with worshipful devotion and gladness, you will surely gain heavenly bliss and the bliss of emancipation.

07. බිම ඉඳ සිට කී බණ	නාසන්නේ
විම තිට උඩ ඉඳ සිට	නාසන්නේ
කැම තිට කිවොත් විමසා	සන්නේ
එම වද සගමොක් සැප	සාදන්නේ

Do not listen to a sermon seated on the floor while the preacher is standing. Do not listen to it with a confused mind seated on a higher seat than the preacher. When someone is preaching, listen attentively with interest. It is such hearing of the Dhamma that holds the prospect of heavenly bliss and the bliss of emancipation.

08. සි ය ලේ සසරදුක් දුරුකර	නොයෙකි
අ ස ලේ කරන මොක් සිඊ සැප	නිසැකි
සි ය ලේ සතුනි පින් කරවයි මුනි	කි
නොකල් අටෙකි පින්කම් කළ	නොහැකි

Let all beings do meritorious deeds which definitely lead them towards the bliss of emancipation freeing them from the manifold ills of samsāra. This is the advice of the Buddha. There are however, eight inopportune circumstances which make it impossible for one to do merits.

09. සිතු වන් බිය කරවන	අරතරයේ
වැටුනොත් එක්සිය සතිසක්	නිරයේ
බල වන් දුක් විඳිනෙය	කරදරයේ
මදකුන් පිණකට නැත	අවසරයේ

If one falls into one of the 136 hells which are frightful even to think of, one will have to undergo immense suffering and hardship. Then there will not be the slightest opportunity for doing merits.

10. තිජ්සන් ජාතියෙ උපනත් පව්	කොට
අවසන් නොව බිය පවති පිට	පිට
මදසන් සුන් කමකුන් නැත හැම	විට
සලසන් නේ කෙලෙස ද සිතු	පිණකට

If one is reborn in the animal realm as a result of doing evil deeds, one will be endlessly gripped by constant fear. There will not be the slightest peace of mind at any time. How then can one direct one's attention to merit ?

11. උපනත් පේතව පව් කොට	නොපණන්
කලෙකන් නොලැබෙයි සෙම් සොටු	පමණන්
උගුරන් නොතෙමෙයි සුරගහ	වැටුනන්
කලෙකන් පින් නොකළැකිමැයි	සිතූනන්

When one is reborn as a peta (a ghostly being) having done evil deeds which violate moral laws, one will never get at least phlegm and snot (as drink) One's throat will remain parched even if one falls into the heavenly river .It is impossible then to do any merit, even if one wishes to.

12. පව් මිස පිණකැයි නොකරන හැම	කළ
මුණි බණ නොපවතිනා පිට	සක්වළ
නිසි ලෙස උපනත් ලැබ දන	මනකළ
කිසිකලෙකන් කුසලක් නොකළැකි	බල

When one is born in outer regions where the Buddha's teachings are unknown, and where people are always doing evil deeds with no idea of merits, one can never do any worth while skilful deed even if one is born in to wealthy circumstances.

13. දඳ මිනිසුන් බස් ගෙන කිසි	කලෙකය
නඳ අකුසල් කොට කුසලින්	වැළකය
අඳ ගොලු බිහිව්ව ලදුවන්	මේකය
මඳ පිණකුන් නොපිරෙයි බල	නිසැකය

If one has got this body in a blind, dumb and deaf form, having committed grave unskilful deeds and neglected the skilful, owing to one's faith in the words of foolish people at some time or other, one cannot gather even a little merit. Have no doubt about it.

14. සිත මිස කය නැති බඹලොව	සතරෙකි
සිත නැතිවම කය ඇති බඹ	තලයෙකි
මෙද සත පින් කොට උපදින	පෙදෙසෙකි
එහි උපනත් කුසලක් නොම කළ	හැකි

There are four Brahma worlds where only the mind exists but not the body. There is also a Brahma realm where the body exists without the mind. These too are realms where beings are born due to merits done. But once born there, they are unable to do any skilful deeds.

15. බල කොටු වන් නර මෙසසර	නුවරේ
මු ල සැටු වන් දලු ලන පව්	පදුරේ
වී ස කටු වන් සගමොක් මග	අතුරේ
මී ස දි වු වන් අයටන් පින්	නොපිරේ

Merits do not accrue also to those who adhere to wrong views, which are comparable to a citadel within the city of samsāra, or to a parasitic root which throws out a flush of sprouts in the bush of evil deeds, or to poisonous thorns on the pathway to heaven and Nibbana.

16. බුදු කෙනෙකුත් මේ ලොව නූපන්	වර
අදු රෙක්මය සදහම් නැති	මෙසසර
ඉදු රා නොදැනෙයි පව්පින්	තොරතුර
සිදු නොකළැකි ඉන් සගමොක්	සිරිසර

In an age in which no Buddha is born in this world, this samsāra is in utter gloom as it is deprived of the Good Dhamma. There is no clear-cut distinction then between demerit and merit and therefore it is not possible to attain either heavenly or Nibbanic bliss.

17. සැබවින් බණ ඇසුවන් මුනිදුන්	කි
ගොඵවන් බිහිරන් සේ නොව සැල	කි
ඉදිනෙන් මිස නොප කුසලින් වැළ	කි
මෙලෙසින් පින් නොකළැකි කල්	අටෙකි

Though it is a fact that you have heard the Dharma preached by the Buddha, you are now neglecting skilful deeds only because you do not pay heed to it like the dumb and the deaf. There are only those aforesaid eight occasions which truly make it impossible to perform merit.

18. දිගු පුළුලින් සක්වල වන් සිදු	කුස
සියවසකින් උඩ එන කැස්බා	හිස
වියසිඳුරෙන් නැගෙනත් දුගතිය	බැස
තව උපදින් නට බැරි මෙ මිනිස්	කුස

Even if a turtle², rising up to the surface of the ocean which is as long and as wide as the world -system itself-once in every hundred years-would succeed in inserting its head into the hole in a yoke by chance, it is far more difficult for one who has gone down into a bad bourn, to get the chance of being reborn again into the human world.

19. කලකිති බුදු කෙනෙකුන් උප දින්නේ
 දුකකිති මිනිසන් බව ලැබ ගන්නේ
 මෙදෙකිති මෙසසර දුක් දුර ලන්නේ
 සුදනෙති කිම විජිය නොකරන්නේ

Rare indeed is the birth of a Buddha. Hard it is to get human birth. It is with the help of these two that one makes an end of this samsāric suffering. Good men ! Why don't you put forth your best efforts ?

20. ප ස් පච්චි කොට මෙනන්න ලැබ සෝකය
 ගොස් නිරයේ දුක් විඳිති අනේ කය
 රු ස් කොට ඉන් පින් මෙමිනිස් ලෝකය
 සි ස් නොකරවි කලකිති ලත් මේ කය

Committing the five evil deeds and being remorseful here itself, they go down into hell to undergo manifold sufferings there. So, do your best to accumulate merit now that you are still in this human world. See to it that you do not throw away this rare chance of a human birth.

21. කන් නන් මෙන් විය අඹ පල ජීව්සේ
 මන් සන් තොස් කර කිම පල සෙස්සේ
 දැන් දැන් එයි මරුවා පසු පස්සේ
 ඉන් පින් මය කටයුතු නම් දස්සේ

What is the use in gloating over the pleasures of sense like those who go on eating with relish poisoned mangoes ? Close on your heels comes Death-even now. So it is merit that you should do, if you are clever enough.

22. ඉ ස ගිනි ගන්නකු එගිනි නිවන ලෙස
 කු ස ලට මඳකුත් පමා නොවනු මිස
 මෙස සර අත්හැර නොයන මෙදුක් රුස
 වෙස සින් නැත අත්හරිනා උපදෙස

There is no other special advice to be given for abandoning this mass of suffering which does not leave this samsaric existence, than to be as heedful in doing skilful deeds as one whose head is on fire, is in trying to put out that fire³.

23. තැන කින් ගෙන දැමුවත් කැට නුබකුස
 අ න රක නොරඳන මෙන් මේ බිම මිස
 සි න සනොසින් පින් නොකලොත් නිසි ලෙස
 නැත සිටිනා තැන් සතර අපා මිස

Just as a pebble even though thrown up skywards with effort, rests nowhere in between but falls back to the ground, even so, if you do not do merit in the proper way with a joyous heart, there is nowhere you can rest except in the fourfold hell.

24. තිරව නොසිත කුණු කය මෙන මායේ
 නොතිර බවට විදුලිය උප මායේ
 නිතර මෙකය පවකට නොන මායේ
 කරව කුසල් විජිය නොප මායේ

Do not regard this rotten body of yours as stable. The lightning streak is the simile for its unstable nature. Without ever bending this body towards any evil deed, always strive on to do skilful deeds without delay.

31. හැම විට පිණටම සිත	පාදන්නේ
නිවනට මග එමවද	සාදන්නේ
වැඩකට කී බස් කීම	නාදන්නේ
නිරයට වන් කලදෝ නොප	දන්නේ

Be ever keen on meritorious deeds, for that is what opens up the road to Nibbāna. Why don't you have faith in what is said for your own good ? Are you going to realize the truth of it only after falling into hell ?

32. මොක් සිටී දෙන මුනිදුන්ගේ	උපතකි
කප්කෙළ සිය දහසකිනුත්	නොලදැකි
පන්වූ එ බුදුන්ගෙන් යුත්	මෙකලෙකි
එත් වැරදුන නැත පරලොව	පිහිටෙකි

The birth of a Buddha which offers the prospect of the bliss of Emancipation is hard to come by even in a hundred thousand aeons. This is such an age of a Buddha. If you miss this opportunity, you will find yourself helpless in the next world.

33. අ න් වැඩ පර වැඩ සමව	සිතන්නේ
මෙත් සිත සවිසත කෙරෙහි	කරන්නේ
එ න් බැරී නම් නොප සසර	ගෙවන්නේ
සෙත් සුර සැප කෙලෙසක ද	ලබන්නේ

Regard as equal your own welfare and the other's welfare. Have thoughts of mettā (universal love) for all living beings. If you cannot do even that much you will languish long in samisāra. How are you going to attain the peaceful bliss of Nibbāna ?

34. ම ස් ලේ නැති ඇට බලු	ලෙටකන්නේ
කු ස් පිරුමක් පලයක්	නොලබන්නේ
ලෙස් ඒ සැපතෙහි ලොබ	නොසිතන්නේ
දොස් නොපෙනෙනු මිස දුක්මයි	වන්නේ

A dog licks in vain a fleshless bone which has nothing in it to fill its stomach⁶. So vain are sensual pleasures for which you should not feel greedy. Though you may not see anything wrong in them, they lead only to suffering.

35. මස් කැටියක් ගත් උකුසෙකු	අහසේ
මස් නොදැමුව උකුසන්ගෙන්	වැනසේ
පස් කම් රස ලොබ කළහොත්	එමසේ
පස් විසි මහ බයකින් දුක්	සැලසේ

An eagle which soars up into the sky with a morsel of flesh, will be pecked to death by other eagles unless it drops that piece of flesh⁷. Even so, if you crave for the five-fold pleasures of sense, you will come to grief through twenty five great fears⁸.

0	0
36. සෙත සලසන මුනි බණ ඇත	සුමිහිරි
ඇ ත නොපගේ කන් ඇසුමට	නොබිහිරි
නැත කරනට පිණකුත් මෙ නොපට	බැරි
සාර අපා දුක් වද විඳිනට	බැරි

There are the sermons of the Buddha which are so sweet to the ear. You have your ears to hear which are not at all deaf. There is no merit too, that you are unable to do. Is it only the suffering in the four hells that you cannot endure ?

37. කරන කලට පවි මිථය මි සේ
 විඳින කලට දුක් දැඩි වෙයි ගිනි සේ
 ඇඳින එපවි දුරලන උපදේ සේ
 නුදුන මැනවි තුන්දොර අවකාසේ

As sweet as honey is evil-when you are doing it⁹. As scorching as fire is pain-when you suffer for it. Getting acquainted with the advice that helps you abandon that evil, leave no room for any transgression through the three doors of action.

38. අ ද මි න් ජ්වත් වෙනවා විතරට
 දැහැමිත් මියයනු සොදමැයි දනහට
 මෙලෙසින් වදහල මුනි බණ සිහි කොට
 සැබැවින් පින් කොට පැමිණෙව් නිවනට

Far, far better it is, for beings to die righteously than to go on living unrighteously. Calling to mind this teaching of the Buddha, be ever earnest in doing merits and attain Nibbāna.

39. එක ම සතකු තම මව් මළ දුකටා
 වෙනම හැඬූ කඳුලේ බිඳුටල ටා
 මෙහැම මුහුදු දිය අඩුවන කල ටා
 න ව ම සසර ආලය ඇයි තොප ටා

When the drops of tears that a single being has shed in weeping for his dead mother alone is far more than the waters of all the seas taken together, why are you still attached to this cycle of recurrent births and deaths-samsāra¹⁰ ?

40. ලී ප ගිනි මොලවන තෙක් දිය සැලියේ
 සැප යක් යයි කතුව දිය කෙලියේ
 එ ප වත් තොප සිතතොත් නොහැකිලියේ
 සැප යක් නම් නැත කමරස කෙලියේ

The crab in the water pan revels in water sport until the fire is kindled in the fire place. If you do not shrink from pondering over that fact, you would realize that there is no true happiness in sense-enjoyment.

41. උඩු සුළු හට අල්වා ගෙන යන්නේ
 තණ සුළු නොදැමී නම් අත දන්නේ
 ව ර ප ල යයි කමරස තෙප ලන්නේ
 එද කළ කම් නිරයේ පැස වන්නේ

Walking against the wind with a grass torch in hand, if one does not drop it in time, one will burn one's hand¹¹. One might speak of sense pleasures as if they are the highest gain, but the evil deeds one commits for their sake, will mature into sufferings in hell.

42. පිරුලෙන් අරගත් අබරණ මගුලට
 ද ම මී න් ගැනි වන අයමෙන් අනුතට
 පෙර පින් ඇති තෙක් විඳිනා සැපතට
 තෙපි දැන් උඩඟුව නොවදිව නිරයට

Like those who become humiliated by others due to wearing ornaments borrowed for a wedding¹², do not be proud of your pleasures now, which last only as long as you have merits, and find yourself thrown into hell.

43. වද සට බැඳගෙන ගෙන යන සොරටා
 වද මල් දම්ලූ බෙර පිටිවර වා
 ලද ඉසුරෙහි ලොබ වූවොත් පිනටා
 එද සැපතෙහි කළ කම් මරු රටටා

Even as a robber in bondage, while being led in procession to the place of execution would pride himself on his symbolic blood-red garlands and the death knell of tom-tom beatings, if you are greedy of the prosperity you have got, you will be tricked by Māra in the very enjoyment of the fruits of your good deeds.

44. දඹුවෙන් ගිටි මුදුනෙන් හෙන සොරටා
 පවතින් කම් නැති මෙන් ඇඟ ගිමටා
 ජරයෙන් මිදෙමින් යන මරු මුටටා
 සැපතින් කිම පව් කම් කළ තොපටා

As the robber, flung from a hill-top in punishment, has no use of the resulting cool breeze to allay the heat of his body, what is the use of that wealth to you with all your evil deeds, as you drop from (the hill-top of) old age into the gaping mouth of death.

45. අල වන මේ කම් රස දොස විමසා
 පල යව් තපසට පුළුවන් වය සා
 පල රස විද ගස උඩ උන් මිනිසා
 මූල සිඳිනා තෙක් ඉඳිදෝ නොබැසා

Discerning the peril in these sensual pleasures that are so alluring, go into ascetic seclusion while you are still able-bodied. Will the man who is enjoying the sweet taste of fruits at the top of the tree, stay put without climbing down, until the tree is cut down at the root?¹³.

46. බණ නම් නිබොරුය මුනිවරයින්ගේ
 කස නම් නොතිරය අදහා ගන්නේ
 පණ නම් තණ අග පිණි බිඳු වැන්නේ
 පිණ නම් නොපමාටම කර ගන්නේ

The teachings of the Buddhas are never false. The body is unstable-have no doubt about it. Life is like the dew - drop on the tip of a blade of grass¹⁴. Merit is something to be done without delay.

47. අසන් මෙමා කි දේ වැඩ ඇති වන
 පසන් සිතින් උන්නන් පව් කර මින
 උපන් නොතින් මතු යක් බු පියසුන
 සයින් ඇවිද පිණකුන් බැරි එපව්න

Listen to what I say for your own good. Though you are happy now, doing evil deeds, if you get reborn among devils, goblins and ghosts, you will only hang around in hunger, unable to do any merit, due to those evil deeds.

48. ලොබේ සිතින් පව් කළ හැම සන වා
 ස බේ කියති ගෙන ගොස් යම රජු වා
 ඉ බේ ඉන්ට නොයෙදී සිතු රහටා
 ලැ බේ නිරාදුක් පැමිණි එව් වා

All beings who commit evil deeds with thoughts of greed, are taken into the presence of Yama¹⁵, the king of the dead, and accused before his court. Then they will not be allowed to have their own way but will have to suffer the tortures of hell.

49. නොසිත් නොයෙක් සැප විඳ සමගරු නිති
 ඇසි න් ම දැක පවි පින් කළවුන් ගති
 බ සි න් කිවන් අදහා පින් නොකරති
 ගොසින් නිරේ වැටුණොත් දුක් නිමි නැති

Some who are always happily enjoying various pleasures, though they may see with their own eyes the state of the evil doers and of those who do meritorious deeds, refuse to believe in it even if some one explains it, and so neglect the doing of merits. But once they end up in hell, they will have to undergo endless suffering.

50. පින් පවි නොදනම අනුවණ කම් කොට
 කන් නන් මස් රස සොඳමැයි කර තුට
 ඉන් ගැලවෙනු බැරි නොගොසින් නිරසට
 දැන් එම ආලය අපිනේ අද සිට

Those who eat meat, relishing its taste with joy, being ignorant of the distinction between merit and demerit, are acting unwisely. They are unable to escape the evil results of those deeds without going to hell. So give up that attachment to the taste of meat now onwards-from today itself.

51. කාලා රසමුසු බෝජන කර පෙම්
 ගාලා සුවඳැති සඳුනුන් මන රම්
 ලාලා අබරණ නිසි ලෙස සැරසුම්
 පාලා ගිය වැනි බහුරු කෝලම්

Eating greedily tasty foods, applying fragrant sandal wood paste and adorning oneself with ornaments to match, one is only playing one's comic parts in a variety-show.

52. මෙබස් තම නුවණින්ම විමසා නොතිර වූ කය ගති අසන්නේ
 දෙතිස් කුණුවෙන් සුතුව මඳකුත් සාරනු බව නැණින් දන්නේ
 මිනිස් බවලත් තැනේ කුසලක් නොකර උන්නොත් අපල වන්නේ
 සතිස් එක්සිය නිරේ වැටුණොත් එදසි අනුවණ කම් දැනෙන්නේ

With your own powers of reasoning, examine what I have to say about the nature of this unstable body. Understand with wisdom that this body with its thirty-two repulsive parts¹⁶ has no essence at all. If you neglect skilful deeds having won this opportunity of human birth, your life is useless. The day you fall into one of the 136 hells, you will realize your folly.

53. පෙරත් ජාතියෙ පතා ගත් දැන් හේතු බලයෙන් මෙතැන්නේ
 ලගත් වෙන්නොව සමග දවසැර උන් නුමුත් සෙනෙහසින්
 පණත් යන කල තනිව ගෙයි උන් අයත් වෙන් වෙති බඳින්නේ
 පිණුන් කළ නිති කැටුව යෙයි ගිය තැනේ දී සැප විඳින්නේ

Due to some wish made in a past birth, you find yourself now thrown together with your near and dear ones, with whom you affectionately spend your days without separation. But when you breathe your last, all alone, your connection even with those in your own household will be broken. It is only the merit you have done that will accompany you and make you happy wherever you are reborn.

54. සාර නු කුණු කයක් ඇරගෙන කරන බහුනාටක තදේ
 නැර තම හිමි සමග දවසැර උන් නමුත් සැප විඳ විඳේ
 ගෝර මරුවා පැමිණි කල්දැන යනට කැඳවා එම සඳේ
 බාර වම සිටුවනට බැරිවෙද පිණක් කර ගන්නොත් සොඳේ

Going about with a putrid body with nothing substantial in it, you give yourself a variety entertainment-dancing and prancing. You may spend your days enjoying pleasures with your husband without leaving him. But when ferocious death comes to snatch you away, knowing the right time for your departure, who will stand you surety to keep you here ? Don't you, think it worth your while to do some merit in time ?

55. සරණ මුනිඳුගෙ අදහ පිණකුත් නොකර ඉන්නේ කුමට දෝ මරණ පැමිණෙන කලට යමයා අවුත් කැඳවායන්ට දෝ කරන සොදකම් දන් පිණක් කළ කියනු නුවණින් සොඳ වෙදෝ කුමන අනුචණ කම් ද නැයිති අධනු සිටුවා ගන්ට දෝ

Why don't you do any meritorious deeds with faith in the refuge of the Buddha ? Are you waiting for Yama to come and take you when it is the time for death ? The best thing to do for the sake of a dying man-if one is wise enough-is to remind him of the meritorious deeds he has done. How unwise it is to weep for him-you relatives ? Can you make him stay on by weeping ?

56. අධාලා කම්පාව උන්නත් ඉතින් දැක්මක් නොවන්නේ තනාලා සිත පිණක් නොකරම කිමිද උපයා තබන්නේ දමාලා යන නරක කුණු කය කුමට දෝ සැප විඳින්නේ දිනාලා මොක් පුරට යන්නට මකි මේඛණ අසන්නේ

Though you may weep and grieve, never again will you see him. Without developing your mind and doing any merit, why do you simply earn and hoard ? What is the use of entertaining this wretched putrid body which you have to abandon and go ? Listen to this sermon of mine so that you can conquer your passions and reach the city of Nibbāna.

57. සිටින ඇවිණ ගෙන මෙසසර බිලියේ
විඳින මෙසැප ජරයෙන් නැලී නැලියේ
දකින නැටුම් වැනි විඳිලිය ඵලියේ
මෙදැන නොකර කුසලට කම් මැලියේ

Stuck on the hook of samsāra and oppressed again and again by old-age, your indulgence in these pleasures is like seeing a dance by the flash of lightning. Knowing this as a fact, be not lazy in doing skilful deeds.

58. දන් පින් බැරී දේකැයි නො
අත් කළ පින් අනුමෝදන් චන්නේ
උන් ලද පින් සරි පින් ලැබ ගන්නේ
ඉන් වද සගමොක් සැප සාදන්නේ

Do not think that charity and merit are impossible things. Rejoice in the merit done by others and thereby earn as much merit as they themselves have got. Isn't that what assures you of heavenly and Nibbānic bliss ?

59. සයට වේ ද රස මුසු බන් කන්නේ
ගදට වේ ද ඇඟ සුවද කර නන්නේ
ලෙඩට බේනි මේ මෙලොව සතුන්නේ
කුමට මිට සැපයෙකැයි සිතන්නේ

Is it not for hunger, that you eat tasty rice ? Is it not for the foul smell, that you apply scent on your body ? These are only medicines for the sicknesses of beings in this world. Why, then do you regard these as pleasures ?

60. මානෙන් ඉඳිනත් මේ සැප පෙරුමය
සිනෙන් ගැ සුවදක් සේ බොරුමය
දානෙන් සිලෙන් නොකලොන් දරුමය
පානෙන් අඳුරට ගෙන යයි කරුමය

Though you proudly think that these pleasures are the highest, they are as false as a scent applied in a dream. If you do not practise the Dhamma with liberality and virtue, your Kamma will take you from the lamp to the gloom.

61. දර රුස ගිනි ඇවුළුණු කල නිබදේ
 ගිනි මිස දර යයි යන බස නොයෙදේ
 එම ලෙස එක් කොට වදහළ මුනිදේ
 දුක මිස කයකැයි යන බස නොයෙදේ

When a heap of firewood is fully ablaze with fire, 'firewood' is not the proper word for it-but 'fire'. Even so has the Buddha brought the two together in his teaching, that to call this 'a body' is improper as it is nothing but 'suffering'.

62. ඉදිතොත් බෝ කල් ජරයෙන් විසිරේ
 නැතහොත් වැදයයි මරුමුව කුහරේ
 මෙමහන් ජරමර දෙදෙනා අතරේ
 මෙසැපන් සැපයයි ගනිදෝ කවරේ

If one lives long, one will crumble up by old-age. If not, one will be swallowed up by the gaping mouth of death. Sandwiched between these two major predicaments, who will truly regard these pleasures as pleasures ?

63. අසල් ගෙයෙක සොරකම් ගිය දවසෙක
 කුහුල් සිතින් ඉදිනේ තම ගෙය රුක
 සියල් සතුන් මරු ගෙන යනවා දක
 කුසල් නොකර ඉදිනේ ඇයි නොව සැක

The day your neighbour's house is burgled, you keep watch and ward over yours, with a cautious mind. Seeing how Death is snatching away all beings, why are you so complacently looking on, without doing skilful deeds ?

64. ගහ යන ඇත් කුණ ඉඳ මස් රසවා
 සිඳු මැද වැද වැනසුණු මෙන් කපුටා
 ලද ඉසුරෙහි ලොබ කළහොත් තොපටා
 බව සසුරෙන් ගමනෙක් නැත ගොඩටා

Like the crow that perished in mid-ocean owing to its greed for the taste of meat, as it perched on the carcass of an elephant that drifted down the river, if you are greedy of the prosperity that has come your way, there is no prospect of crossing the ocean of existence for you.

65. ප ර සතුරන් එහි එහි යන බසටා
 හැර අඹුදරුවන් යන තොප වලටා
 ගොර ජර මරු එනු දක දක වෙනටා
 ප ර මාදව ඉදිනේ ඇයි පිණටා

On hearing the alarming news of an invasion of foreign enemies, you desert your wife and children and resort to the forest. Why then, are you heedless in doing merits, being in full view of the approach of terrible old-age and death ?

66. ගහ වතුරෙහි යන මිනිසකු දුකිනේ
 ලඟ කළ ඔරුවට නොනැගෙන ලෙසිනේ
 සගමොක් දෙන බණ අදහා නොගෙනේ
 දුගතිය වැද නොප කිම දුක් විදිනේ

Just like a man, miserably swept down a river, would refuse to climb into the boat that is drawn near him, refusing to believe in the Dhamma that offers you the prospect of heaven and Nibbāna, why do you fall into hell and suffer ?

67. සිල්ප නැටුම් යේවා කම් පෑ	තද
අල්ප දෙයක් උදෙසා විඳිනා	වද
සිල්ප හදා රැක්කෝතින් තතු	ලෙද
කල්ප දහස් සුරසිරි විඳිනේ	වද

Just see the tortures people undergo for the sake of a measly pay, displaying their skill in crafts, dancing and risky warfare. Could you not enjoy heavenly bliss for thousands of aeons if only you would gladly observe the moral precepts in the proper way.

68. උන්නන් නැගි සිටිනට බැරි	නිරුව
සිටියන් ඉඳිනට බල නැති	මාරුව
ජරපත් වූ කල නොතිබෙයි මේ	රුව
කරනොත් කරගත් දන් පින්	සිරුව

When you are old and decrepit, you cannot stand up straight once seated, or sit down unaided once you have stood up. Then your shape will not be the same. If you wish to practise giving and do merit-be prompt.

69. මුත් හැම අඹුදරුවන්	උපදින්නේ
පින් බලයෙන් බෝ කල්	පවතින්නේ
උන් කල පින්මය උන්	රදවන්නේ
ඉන් සිත ලොබමය නොප	පවතින්නේ

Your wife and children are all born due to their own merit. They live long by virtue of their own merit. What sustains them here, is the merit they themselves have done. So, all what you have is the greed (for them) in your own mind.

70. සිල ගුණෝ පිහිටා ගෙන	නොසිදේ
ආල ය කර රකිනා නොප	නිබදේ
බාල පියඹුදරුවෝ නම්	මෙසදේ
බාල කලට කෙළිනා උතු	වළදේ

Your dear wife and little children for whom you are now showing so much affection and care always, without establishing yourself on any standard of morality, are comparable to the coconut shells, which are one's playthings in childhood.

71. දුක් ගෙන රැස් කර දන හැම	කැමති
නික් මෙන නිරයට නරසින්	සිරිති
දුක් දෙන අඹුදරුවන් නිති	රකිති
මොක් දෙන පිරිසිදු සිල් නොම	රකිති

People are in the habit of amassing wealth as desired, taking great pains and then leaving it behind to go down into hell. They are always taking care of their wives and children who only give them suffering but never do they care for their own moral purity which offers the release of Nibbāna.

72. නොලදන් අහරක් සාදුක් දුරු	කොට
නැතුවත් කඩ රෙද්දක් එක	පටකට
බලවත් නිරයේ තද දුක් සිහි	කොට
මදකුත් පසු නොබසිවී නෙපි	පිණකට

Even if you do not get a square meal to dispel hunger or a rough piece of cloth just enough to go round your body once, calling to mind the terribly intense suffering awaiting you in hell, do not, for a moment, shrink from doing merits.

73. නසනොත් සිත ලොබ අනුවණ	දොසමය
වසනොත් සැදහැන්තන් ඇති	දෙසමය
දෙසනොත් සගමොක් දෙන	උපදෙසමය
අසනොත් මුනිදුන් වදහළ බස	මය

If you are to destroy-destroy the greed hatred and delusion in your mind. If your are to dwell-dwell in a locality where there are people with faith. If you are to preach-preach a sermon that holds the prospect of heaven and Nibbāna. If you are to listen-listen to a word preached by the Supreme Sage.

74. වැනුවා නම් බුදු ගුණ වැනුවා	මය
තැනුවා නම් තම සිත තැනුවා	මය
දෙනුවා නම් දන් පින් දෙනුවා	මය
දිනුවා නම් පරලොව දිනුවා	මය

True praise-is the praise of the qualities of the Buddha. True building-is the building up of one's own mind. True giving-is the giving of alms and merits. True winning-is the winning of the (fear of) the next world.

75. අසනොත් නිබොරුව මුනිදු	තෙසුල්මය
හරිනොත් නොතබා දස	අකුසල්මය
රකිනොත් සිත පිරිසිදු කොට	සිල්මය
දනිනොත් මෙසියල්ලට මේ	කල්මය

For a true hearing-hear the Buddha-word. For a perfect giving up-give up the ten unskilful states, for a perfect safeguard-guard the precepts with a pure mind. As a matter of fact to know-know this as the time for all these.

76. මෙ ස සර දුක් රුක විය පලගන්	අතු
ලෙ ස සිටියා මෙන් සිය පලයෙන්	යුතු
නොස වඩමින් ඉන් බැහැර නොලා	සිතු
ද ස අකුසල් පල අසව මෙයින්	මතු

Like branches of the tree of saṃsāric suffering bearing poisonous fruits, are the evil deeds which produce their fruits in hundreds. Therefore with an undistracted mind, be glad to listen to the results of the ten unskilful deeds from now onwards.

77. බුදු බණ අසමින් සිත සත	පායේ
කුරු පණ කම් හැර පිය ඒ	පායේ
පර පණ නැසුවොත් කවර	උපායේ
අ ප ම ණ දුක් දෙසි සතර	අපායේ

Hearing the Buddha's teachings, calm down your mind and give up despicable low deeds. If you destroy the lives of other beings by any method whatsoever, it will give you limitless suffering in the four hells.

78. මැඩියන් නයි මුව ගොදුරුව ඉඳ	යා
පණුවන් කන මෙන් රස විඳ විඳ	යා
සැලෙමින් ජරගොර මරු මුව වැඳ	යා
බල මුත් පරපණ වනයන ලෙඳ	යා

Just as frogs fallen prey into the mouth of cobras, go on eating worms with much relish, see how these people go on destroying the lives of others, while they themselves are trembling with fear caught in the jaws of terrible decay and death.

79. බලයෙන් වත් කිසියම් සොර	සිතකින්
සියනින් වත් දැන්වූ උපදෙස	කින්
පරසන් තක දෙය ගත	සොරකමකින්
නිරයෙන් නිරයට පැමිණෙයි	එතෙකින්

If one steals what belongs to another, either by force or with a stealthy mind, either with his own hand or by instigating another, one will go from hell to hell, as a result of that evil deed.

80. ලොබිනා මිහිරිව සොරකම් කළ	සත
වී දි නා දුක් මේ ලොව මෙතෙකැයි	නැත
මෙදිනා ඒ දැක දැක ඉන් නොනැව	න
ඉ දි නා කළ කිකලක වේ දෝ	සෙන

The sufferings that beings undergo in this world itself, having committed theft overcome by greed, is immeasurable. Seeing all that again and again, you do not give it up and mend your ways. When are you going to have any peace of mind ?

81. අසු කොට ගත නොතබති	ආදාරය
වද කොට මැරුවන් නැත එ	විචාරය
ලගු කොට නොසිතවි පව් පරදා	රය
නි ර ය ට ඇදගෙන යන එම	පාරය

If you are caught, you will find yourself helpless. Even if you are tortured to death, there will be no inquiry. Do not think lightly of the evils of adultery. It is a path that drags you down to hell.

82. අසවා මකියන බස් අර	තරයේ
මුසවා බස් කීවා එක	මුරයේ
වසවා දෙවිලොව යන මං	තරයේ
පැසවා මීස නාරී ගොර	නිරයේ

Listen with attention to what I have to say ! If you utter a lie even once, it can block your way to heaven and will not set you free, until it has ripened into sufferings in the terrible hell.

83. පල දෙන පව් පින් දෙක	නොබලාමේ
පවසන බස් උරසක්	මාලාමේ
බි ද ව න බස් වැඩ නැති	කේලාමේ
මතු ව න දුක් නොදැනෙන	වේලාමේ

Those words that you speak, ignoring the (distinction between) merit and demerit which produce their results, are like a beautiful necklace that cuts the neck. Malevolent speech that brings about estrangement is slander. One is not aware now of the sufferings arising out of it.

84. ඇවිස නොකිය බස් කතට යවුල්	ලෙස
සිත ස නොසින් කිය කියනොත් පිය	බස
පරුස තෙසුල් බිණුවා නම් මහ	දොස
එ වි ස නොයයි පරලොව දුක් දී	මිස

Being enraged, do not speak harsh words like driving iron spikes in another's ears. If you are to speak, speak lovable words pleased in mind. Harsh speech is a serious fault. Its poisonous effect will not go down until it has given you sufferings in the next world.

91. මේ දස අකුසලි නෙකකුත් කළහොත්
 උපදෙස කින් බසකින් කරවූ වොත්
 එවිගස එක් අදහස සිත සිතුවොත්
 නොවලස මොහු හැම දෙන නිරයට යෙත්

If one commits even one of these evil unskilful deeds or gets another to do it by means of instruction, or with a word of assent, or else instantly thinks the same thought with which another is doing them, before long they all will find themselves in hell.

92. කරදර දස අකුසලයෙන් නොමිඳි
 වැරසැර පෑවොත් මෙමිනිස් ලොවඳි
 මෙරගිරි මුදුනෙන් හුණු මෙන් නොරුඳි
 පරතෙර නැති දුක් සසුරේ කිමිඳි

Without abstaining from these ten perilous unskilful deeds, if one behaves in a cruel and harsh way in this human world, he will dive deep down into the limitless ocean of suffering as if he has slipped from the top of mount Meru with nothing to check his fall in between.

93. බුදුවන් මෙනෙකැයි නොකියැති පිරිසිඳ
 බලවන් මහදුක් විදුවන හැම සඳ
 සිතුවන් බිය වන අටමහ නරකද
 මසුපන් සහ එක්සිය සතිසෙක් වද

The eight great hells together with the ‘sword-leaf’ hells make up a total of hundred and thirty six which are full of agonizing torture. Not even a Buddha can sufficiently describe the sufferings in those hells, even the thought of which drives terror.

94. තෙ සි ය ක් තෙප් මුව වැද සිදුරුව ගත
 ද ව ස ක් මිනිසකු විඳි දුක් නොනැවත
 මොහොතක් නිරයේ විඳි දුක් සමවත
 අ බ ර ක් හා සරී නොවෙදෝ හිමවත

If the sufferings a man undergoes throughout a day when his body is pierced by three hundred spear-heads could be compared to a single moment’s suffering in hell-is not Mount Himalayas comparable to a mustard seed ?

95. පෙර අඟ නක් එක් එළ දෙනක ඉසසිඳා
 සි ය ල ග වැලඳි ගිනිදූල් නිරය දුක් විඳා
 ඇය ඇඟ ලොම ගණනේ ඉස් කැපුම් ලදා
 මෙමරග වෙස කාටත් අකුසලේ ලෙදා

A woman who cut off a she-goat’s head in the past had to suffer in hell with her entire body wrapped in flames, and also had her own head cut off as many times as the number of hairs on the she goat’s body. This is the way an evil unskilful deed works its result on any one.

96. කෙළි යට කඩක් සඟවා යහළුවකු ගෙනේ
 හෙළි කොට නැවත දුන් මිනිසකුට එතෙකින්
 වි ලි වැස්මක් නොලැබිණි දෙවි චූනන් අනේ
 කෙළි යට වන් නොකරවි සොරකමක් දෑනේ

A man who teased a friend of his by hiding his clothes for fun only to reveal them later, suffered-alas!-for that practical joke alone, even as a god, by not getting a cloth to cover his nakedness. Do not, even for fun, intentionally do any act of stealing.

97. නොනැවති අයෙක් පෙර පරදර පව කැමති
 ගු ගු ර ති ගැලෙති තිස්වා දහසින් උඩෙති
 හිමි නැති තවම ලෝකුඹු නිරයේ පැසෙති
 නොකරති මෙපවි නුවණැති අය වැඩ කැමති

One who, in the past, had indulged in adultery again and again, is still being boiled alive in the hell of melting lead-pots, diving down with shrieks and surfacing only once in every 30,000 years. The wise who wish for their own welfare, never commit such evil deeds.

98. ලෑ දි ව රජෙක් බොරු බස් කී විගස කයා
 නැ ති ව ඊද්දි බලයන් ඒ මිනිස් කයා
 පොළොව පලාගෙන ගොස් වැටුණී නර කයා
 මෙලොව සතුනි ඉන් බොරු කීම නරකයා

A king who uttered a lie under temptation, lost his psychic powers immediately and went down into hell in his human body as the earth opened up to let him in. So, let beings in this world know that lying is bad.

99. පිසුනු කියා සහ දෙනමක් වෙනස් කොට
 පැසුනු එකෙක් නිරයේ කල්පයක් සිට
 මුහුණු කුණුව තව පේතව විඳ ගැහැට
 පිසුණු බසක් නොකියවී අද පටන් කොට

A person who estranged two monks by slander, got burnt in the hell for an aeon and suffered further as a peta with a rotten face. Do not speak a word of slander from today onwards.

100. පෙ ර මහණෙක් සහ ගණහට බැණ නපුරු
 නි ර යේ වැටී බිම සත් ගව් වැඩෙන තුරු
 ගොර දුක් විඳි තව පේතව සිට කුරිරු
 ප ර හට එයින් නොකියවී බස් නොපියකරු

A monk who, in the past, abused the sangha in harsh words, fell into hell and having remained there until the earth grew seven gavutas (leagues) ,is still going through terrible sufferings as a cruel peta (ghostly being). Do not therefore speak words disagreeable to others.

101. කීවොත් වැඩක් නැති බස් ගොර නිරා ගැබේ
 ම හ න් කුරිරු දුක් විඳ යළි අවොත් මොබේ
 කී ව න් සැබෑ නොගනිති මහුගෙ බස් සබේ
 ගෙවත් සසර දුක් මෙම නොකියනොත් සැබේ

If one indulges in frivolous talk, one will suffer grievous pains in hell and on returning to this world, one's words will not be accepted in an assembly even if they are true. Those who do not speak frivolous words will surely put an end to samsaric suffering.

102. අන් සතු දෙයක් වේවයි සිතුව නමහට
 ඉන් දුගතියෙහි දුක් විඳ අව මේ ලොවට
 උන් සිතුවා සිදු නොමවෙයි සිතූ ලෙසට
 මින් මතු සිතක් නොසිතවී එවැනි පටකට

With regard to something belonging to another, if one thinks, "I wish it were mine" one will have to suffer in bad bournes and on returning to this world, he will find all his hopes belied. So from now onwards, do not entertain such an evil thought.

103. බෝවා ද හස් පැසවන නිරය වෙන වෙන
 වෑපා ද නම් රුඳු මන බව නසුරු වන
 ආබා ද දුක් විදුවන උපනුපත් තැන
 වෑපා ද යක් නොසිතවී දැන දැන සිතින

The cruel state of mind called ill-will which makes one suffer in various hells, is dangerous. Do not knowingly give way to any thoughts of ill-will which make you suffer pains of disease wherever you are born.

104. ක ල ක් නිරා දුක් විද විටෙක ගොඩ දුටු
 නොයෙක් රෝග අටගෙන ගත වෙයි අර්ථ
 උ ද ක් නුවණ නැතිවේ සිත වෙයි කිලුටු
 මෙ ව ක් පටන් විය මෙන් සිතව මිසඳිටු

When one comes out having suffered for a long time in the hell, one's body will become ugly due to various diseases. One will be lacking in wisdom and one's mind will be impure. Therefore from now onwards look upon wrong view as poison.

105. බවයෙන් බවයෙහි කෙලෙසුන් නොයෙකි
 නොපදැන් විදිනා දුක් දැන නිසැකි
 ස ස ඊ න් ගොඩ නැගුමට මුනිදුන් කි
 ලෙසපින් පටසම් ඇසුවොත් යෙහෙකි

I shall now declare the merits as the Buddha has preached them, having understood clearly the sufferings you now undergo due to various defilements accumulated life after life, so that you may get beyond samsāra. You may do well to listen to it.

106. අන් හට අලසව නොකොට විදානය
 පින් මිස අතිකක් නොකොට පදානය
 තුන් සිත පිරිසිඳු කොට දුන් දානය
 උන් ගිය ගිය තැන ලැබෙයි නිදානය

That act of giving done with a thought pure in three respects¹⁹ without lazily ordering another to do it on one's behalf, giving prominence to no other motive than that of doing merit, will provide one with a treasure wherever one is reborn.

107. ඇතුළට වැදගෙය ඇවිලෙන ගින්නේ
 ජීවතට හළ බඩුමය වැඩ වන්නේ
 මෙසිතට ගෙන ලොබ නොව දන් දෙන්නේ
 තමහට එමවද මතු පල දෙන්නේ

When fire enters your house and is catching hold of everything in it, it is only the things that you take out that would be of use²⁰. Bearing this in mind, practise giving without greed. Isn't that what turns out to be fruitful for you in the future ?

108. බුදිනට ගත් බන් පිඩ මිස වෙන නැත
 ය දි හට දන්දෙව මතු දුක් නොවිඳින
 මෙම හට ඇත ඉතිරිය දෙමි යන සිත
 හැමරට රජසිරි සැප ලදුවන් නැත

You may have nothing to give except the mouthful of rice you are ready to eat. Give it to the beggar even then, so that you may not suffer in the future. The thought; 'This is enough for me. The rest I will give,' will never occur, even if you have got the splendour of sovereignty over all the countries.

109. පින් නොකරන දුදනන් බස් නාදා
 තුන් දොස් මල දුරුකර සිත පාදා
 පන් සිල් නිති අටසිල් රැක පෝදා
 ඉන් මොක්පුර පැමිණෙව් නොට බාදා

Without believing in the words of the wicked who do no merits, cleanse your mind by removing the three taints of evil and keeping the five precepts regularly and observing the eight precepts on Poya days, attain thereby Nibbāna unhindered.

110. ලොල් සිත මුල් සිඳි නිති තැන් සිතිනේ
 සි ලේ පිපිසිඳු කොට සඳරැස් ලෙසිනේ
 ට ලේ රකිනා සෙමරකු මෙන් රකිනේ
 ක ලේ නොයවා ඉන් මොක් සිපි ලබනේ

With constant endeavour cut off the root of greed. Keep your virtue as pure as moon-beams and protecting it like the yak its tail, win to the Bliss of Release before long.

111. ටෙන්වා සව් සත සැමකල් නිදුකි
 පත්වා සැපතට රෝ දුක් වැලකි
 යෙන්වා සමගිට නිවනට මුනි කි
 මෙන්වා වන නම් වැඩි පින් කමෙකි

‘May all beings at all times be free from suffering ! May they be immune form disease and be at ease ! In amity and concord, may they attain Nibbāna proclaimed by the Buddha!’ Such meditation on Mettā (universal love) is of greater merit.

112. ය හ ප ත නොසිතන සැටි මේ දනසා
 කි පි ස ත උනුනට දෙති වේ දනසා
 හැම ස ත ටෙන කළ මෙන් බා ටනසා
 සැක නැත සගමොක් සැප සාද නසා

Just see how these people do not care to think of welfare. When angry these beings inflict pain on one another. Meditation on Mettā directed towards all beings, will undoubtedly conduce to heavenly bliss and the Bliss of Release.

113. දෙන්තන් දුන දුන් රන් සේ පොළියට
 දුන් දුන් සේ තම කළ පින් අනුනට
 එන්නෙන් දියුණුව තියුණුව තම හට
 ඉන් දැන් තුකුසි වඩු පින් දීමට

Like gold coins lent on interest to those who are sure to return them, if you transfer to others the merit you have done, it will come back to you increased two-fold and threefold. Do not, therefore, be lazy in giving merits.

114. මුනිදුන් කි බණ කරමින් සුහුණු
 දෙසමින් දනහට වඩමින් කුලුණු
 එපිනෙන් නොපැමිණ නිරසට දරුණු
 ලැබගන් මතු සගමොක් සිපි දියුණු

By practising the Dhamma proclaimed by the Buddha and preaching it to the people out of compassion, avoid dangerous hells on account of that merit and attain both heavenly bliss and the Bliss of Release in due course.

115. දිව ම න් මුනිදුන් දුටු මෙන්	නොසවා
බණ දන් නන් හට වැඳ අන්	මසවා
පදයෙන් පදයට අදරින්	අසවා
එපිණෙන් නිරයට යන මං	වසවා

Being joyful as if you have met the living Buddha himself, raise your clasped hands in worship to those who know the Dhamma, and listen to it, word after word, with respectful attention. By that merit you can block the path to hell.

116. දුරු කොට හැම විට සිත ඇති	මානේ
ගරුකොට වැඳ වැඳ දුටු තෙක්	මානේ
මු නි දු ට පුද කළ බන් මල්	පානේ
ස න හ ට සගමොක් මග එම	පානේ

Always doing away with the conceit in the mind, and worshipping with honour again and again from the very sight of the image of the Buddha, if beings make offerings of food, flowers and lamps, that merit will show them the way to heaven and Release.

117. ඇ න ලොව වන පස මල් හැම	දවසා
කොත නක පිදුවන් මුනිදුන්	උදෙසා
සි න මෙවිතර පිනටත් නොම	සලසා
ස න සසරින් ගැලවෙන්නේ	කෙලෙසා

Flowers bloom in the forests everyday in this world. Wherever they are offered, they are in honour of the Buddha. Without turning their minds even to this much merit, how can beings escape the cycle of births and deaths ?

118. මුනි පුත් සහ ගණ මවිපිය	ගුරුවර
ජරපත් කුල දෙටු ගිලනුන්	තවසර
රුක සිත් සේ කළ අත්පා	මෙහෙවර
සුවපත් කර සිරි විදුවයි	සුරපුර

Caring for and faithful attendance on ,the Sangha-the sons-of-the-Buddha-and one’s parents, teachers, aged elders, the sick, and ascetics, will conduce to ones own health and heavenly bliss.

119. ලොව ඇත්තන් නුවණින් විමසා	දැක
හිත නැත්තන් යයි නොසිතා	වෙනසක
ගුණ ඇත්තන් ගුණ කීම නොවී	සැක
නුවණැත්තන් පින් කරන	උපායෙක

Examining beings in the world with one’s wisdom and praising unstintingly the virtues of the virtuous without any discrimination against those who are unfriendly, is one of the ways in which those who are wise accumulate merit.

120. ගොඩ ලමිනේ සත්වග බව	දැකිනේ
ගෙන නිවනේ සිටුවන තුටු	මතිනේ
තුණුරුවනේ ගුණ සිහි කළ	සිතිනේ
නැත විදි නේ දුක් සසරෙහි	ඉතිනේ

One who reflects on the qualities of the Triple Gem which even by virtue of being pleased in it, takes beings beyond samsāric suffering to establish them in Nibbāna, will not have to suffer in samsāra anymore.

121. පින් මිස නැයන් වන පිහිටෙක්	නැත
උන් දෙන මතු හිමි වන දෙයකුන්	නැත
ඉන් මතු අදහා සිහි කරනොත්	සත
අන් කුසලක් නොකළත් මෙම දේ	ඇත

Relatives cannot be of any help-other than merit itself. There is no inheritance that they can give for the future. If beings, therefore, reflect on the qualities of the Triple Gem in view of their own future, it is enough for their well being even if they do no other skilful deed.

122. සුරවා සත් රුවනින් මුළු	දෙරණය
කරවා පායක් බඹලොව	පමණය
බඳවා රන්දඳ ලා මිණි	තොරණය
දෙනවා ටන් වැඩි පින්	බුන්සරණය

Greater than the merit one gets by offering a heap of seven kinds of gems covering the entire earth and a mansion built as high as the brahma-world with gem-set gateways flying golden flags, is the merit acquired by going to the refuge of the Buddha.

123. අපමණ සැප සපයා දෙන සත	හට
කුරුපණ අවබය පැවතුම් නැති	කොට
බුදු බණ ලෙස පැවතුම් බැරි	මෙතොපට
තිසරණ මිස පිහිටක් නැත	සසරට

Apart from the Three Refuges, there is no succour for you in samsara, even if you cannot live upto the teachings of the Buddha which bring boundless happiness, preventing rebirth in terrible hells.

124. අ ස මි න් මෙ දහම් අලසව	නොඉදේ
සු ර මි න් මෙ සියලු පින්කම්	නිබදේ
කෙලෙසුන් මුල් නොතබා සිත	පසිදේ
ලැබ ගන් සගමොක් මතු දුක්	නොවිදේ

Without remaining lazy after listening to this Dhamma, fulfil all these meritorious deeds at all times, and eradicating completely the defilements from the mind, attain heavenly bliss and the Bliss of Release to be free from suffering in the future.

125. සිහපන් එකෙක් පෙර අනුරුදු තෙරුන්	දෑක
තමලන් බතින් දුන්නේ එකම	සැන්දක
බලවන් එයින් සුරපති විය ඉන්	දක
නැණවන් කරවි දන් පින් පල මෙයින්	දෑක

In the past, a certain beggar on seeing the Venerable Anuruddha Thera, gave only a ladleful of rice out of what he has received. But by that merit he became a powerful king of gods named Indaka. Practise giving and do merit, O! Wise men, seeing these good consequences.

126. දවසක් විතර සිල් රැකි කුලභනක්	පෙරා
දහසක් සුරඹ පිරිවරමින් රුවින්	සරා
තවසක් දෙවිදු ලඟ සිරි විඳ	තිරන්තරා
විගසක් එසිල් තොර නොකරවි සිතින්	දරා

A lady who observed the precepts just one day, was reborn in heaven by that merit and is still enjoying heavenly pleasures in the company of Sakka, the king of gods, at the head of a thousand heavenly nymphs excelling in beauty. Do not neglect, even for a moment, the precepts you have taken upon yourself.

127. කෙළෙසුන් කෙරෙන් තොර කර සිතු	තනාමය
නි දුකි න් ලැබෙයි බඹලොව සැප	මනාමය
දු ද සු න් නිවන් දෙයි මරසෙන්	දිනාමය
පී න කි න් උතුම් පින නම්	බාවනාමය

When one's mind is developed, getting rid of the defilements, one attains the excellent bliss of the Brahma world without difficulty. It also brings Nibbana so hard to see and conquers the hosts of Māra. The highest of all merits is indeed that of meditation.

128. කළ පින් දීම නම් තම සිත සතුටු	කොට
බැඳි රන් හිණෙකි දෙවිලෝ සයට	නැගුමට
නැගිසුන් සඳෙක අටබිය ගිම්	නිවීමට
නිතිපින් එයින් දෙව දුටු දුටු දනන්	හට

The transference of the merit one has done with a joyous mind, is a golden ladder to climb into the six heavens. It is the full moon risen to cool down the heat of the fear of hell. Therefore always give the merit you have done to whatever people you happen to meet.

129. දන් දෙන සඳෙහි දෙවිරම් වෙහෙර	මුනිදුට
පින් අනුමෝදන්ව මිනියෙක් එතැන	සිට
පින් ලැබ ගතිය වැඩි තරමින් එසිටු	හට
ඉන් දුන නුදුන කිම අනුමෝදනා	වට

On the occasion of the offering of Jetawana monastery to the Buddha, a man who was present there, rejoiced over the merit and thereby earned a greater merit than that millionaire (who offered it). So what difference does it make whether one has given or not, so long as one can rejoice over it ?

130. බුදුන් දෙසන බණ මිහිරෙන්ම සිත	තැනි
පසන් ව උන් මැඩියෙක් කෙවිටෙකින්	ඇති
එ සින් මිය නිදස ලද ඉසුරු	බෙහෙවිනි
මෙවන් දහම් ඇසුමට මැලි නොවවි	දැනි

A frog which calmed down its mind and was pleased at the sweetness of the Buddha's sermon, got transfixed by a walking stick and died then and there to get a great boon of pleasures in Tāvātimsa heaven. Knowing this fact, be not lazy in listening to such a Dhamma.

131. දුක් පත් සතෙක් මුනිදුන් වෙත සිත	පැඳි
එක් දාගැබෙක දිය බෙරලිය මලක්	පිඳි
සක් විනි සැපත් ඉන් පන්තිස් වරෙක	ලඳි
දුක් නැත මෙසුද කරනොත් අකුසලින්	මිඳි

A poor man with a mind pleased with faith in the Buddha offered a tiny flower of a common weed to a relic-shrine. By that merit he attained the splendour of a wheel-turning monarch thirty-seven times. If one makes such offerings being free from evil unskilful mental states, one will not have to face suffering.

132. වෙස් සබු මුනිදු දැක එක වරෙක	වැන්දේ
නි ස් එක කපෙක දුගතිය දුක්	නොවින්දේ
නොස් වඩවන සුරතර ඉසුරු	වින්දේ
සෙස් ස නැතත් මෙකුසල් බැරි	කුමන්දේ

A man who on seeing the Buddha Vessabhu had worshipped him just once, did not have to suffer in any evil bourn for thirty-one aeons. He enjoyed human and divine prosperity as well. Why cannot one do such a skilful deed, even if one is unable to do anything else ?

133. මින් ලබම් නොසිතා කිසි උපකරණ
 මුත් සසරින් ගොඩලම් යන සිත කුලුණ
 පින් පවි දෙකම නොවරදවා කිවොත් බණ
 ඉන් නොප විදින සැප මෙතකැයි නැත පමණ

If you preach correctly the distinction between merit and demerit without any motive of selfish gain in terms of requisites, but with the pure compassionate intention; Let me take these beings beyond (the ocean of) Samsara-the happiness you get as a result of it is inestimable.

134. කළ හොත් සිල්වතුන් හට නිති වනාවන
 දුටු සත් කෙනෙක් වෙති මිහට ඉතා හිත
 නැණ ඇත් තවුන් සාදන පින් වනාවන
 ඉ ම හ ත් පිනෙකි දැන ගනිතොත් හිතාහිත

If one always attends on the virtuous ,those good people who happen to see it, will become very friendly towards him. That attendance to personal needs by which the wise make merit, is indeed an act of immense merit-should one know what is beneficial and not beneficial.

135. පින් කම් කරන අය ඒ දිසුණු වන ලෙස
 මන් සත් නොසිත් එහි ගුණ කියන ඇති ලෙස
 උන් උපතූපත් නැත පැතිරෙයි ලොව සසස
 සුන් සඳ පහන් වූමෙති අදහව මෙබස

If those who do meritorious deeds, speak in praise of them with joy so that the practice may increase, their fame will spread in the world as if the moon has arisen, wherever they are reborn. Do have faith in these words !

136. ති ස ර ණ ගත් එක් මිනිසෙක් එක් කලෙක
 නොපැමිණ දුගතියට සිට කප් එක් තිසෙක
 අ ප ම ණ සැපත් සගමොක් සැප ලදි නිසැක
 එ ස ර ණ නොගෙන නොප විදිනේ කිම මෙ දුක

A man who once took the three refuges, just by virtue of that, was saved from going down into any bad bourn thirty one aeons and attained inestimable heavenly pleasures and the Bliss of Release. Why are you going through all this suffering without such a resort as the Triple Gem.

137. අනුවණ කමින් සිහි නොකරනු මිස සත්ත
 අසරණ නොපට පිළිසරණක්මය නියත
 බුදුගුණ සිතින් එකඟව සිහි කරන හොත
 අපමණ සැපත් සිදුවෙයි සැක නොකර සිත

Though you are not always recollecting the qualities of the Buddha due to ignorance, it is definitely a refuge for you-helpless as you are. If only you go on recollecting the qualities of the Buddha with a concentrated mind, you will get happiness beyond measure. Have no doubt about it.

138. ලොවට උතුම් මූනිරජුගේ ගුණ විසුළ
 සි ත ට රුගෙන සිහි කළ නුවණින් නිමල
 ස ත ට නොවී කලෙකත් බව දුක් අසල
 ය ස ට එයින් සිදු වේ සුබ සිරි මගුල

If beings bear in mind the great qualities of the Buddha who is supreme in the world, and recollect them with pure wisdom, Samsāric suffering will never approach them. It will certainly be a blessing for their well being.

139. නොද න ලෙවන් හට පවිසින් නියම කොට
 බ ද ලෝවැඩ සභරා පිනෙති හැම විට
 ල ද සැපතින් තොර නොව ලැබ නිති පිහිට
 වැ ද සවිසත සැනසෙත්වා මොක් සුරට

By the merit of composing this work ‘Lo-wāda Sangarāwa’ showing the distinction between demerit and merit for those people in the world who are ignorant of it, may beings never be deprived of the happiness they have got and always receiving help, attain the peaceful bliss of Nibbāna !

140. වී දා ගම වෙහෙරෙහි මෙන් තෙරිඳු සඳ
 සාදා රණව පැවසූ මෙන් සිතින් නඳ
 බාදා නොවී මොක් දැකුමට බැඳි මෙ පඳ
 පාදා සතන් සිත පවතිවා නිබඳ

May these verses justly composed by Maitreya Thera of Vidāgama monastery and declared with thoughts of mettā and happiness, for the attainment of Nibbāna without hindrance, dwell in the minds of beings gladdening them for ever.

NOTES

Abbreviations

D.....Dīgha Nikāya
 M.....Majjhima Nikāya
 S.....Samyutta Nikāya
 A.....Anguttara Nikāya
 DhpDhammapada.

1. the five groups which comprise the so-called “being” ; 1. form 2. feeling 3. perception 4. preparations (formations) 5. consciousness
2. the simile of the blind-turtle ; M III 169; S; (V) 455.
3. A. IV 320
4. A. I. 284
5. M III. 187
6. M. I. 364
7. M. I. 364
8. 25 Great - fears; (1) birth (2) decay (3) disease (4) death (5) - sorrow in relation to the 3 periods , past present and future , make up 15. the other 10 are; the fears of; (1) thieves (2) enemies (3) kings (4) water (5) fire (6) punishment (7) hells (8) epidemics (9) self - reproach (10) other’s reproach
9. Dhp . v. 69.
10. S. III 178 ff
11. M. I. 365
12. M. I. 366

13. M. I. 366

14. A. IV 137.

15. M.III 178 *ff*; A. I. 138 *f*

16.

1. head - hairs

2. body - hairs

3. nails

4. teeth

5. skin

6. flesh

7. sinews

8. bones

9. bone-marrow

10. kidneys

11. heart

12. liver

13. diaphragm

14. spleen

15. lungs

16. large -intestines

17. small - intestines

18. contents of the stomach

19. faeces

20. bile

21. phlegm

22. pus

23. blood

24. sweat

25. fat

26. tears

27. grease

28. spittle

29. snot

30. oil - of -the joints

31. urine

32. brain - matter.

17. D. I. 12 *ff*

18. A.I. 32.

19. Purity of the thought before , during , and after the act of giving.

20. S.I.31.